

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΦΑΣΗ Β (2014-2015)

Πλαίσιο Σχεδιασμού και Οργάνωσης Διδασκαλίας

Ενότητα που αφορά στη διδασκαλία (βάσει του σχολικού γλωσσικού εγχειριδίου): Ενότητα 10: «Ατυχήματα»
(β' τεύχος, σ. 62 - 64)

Τάξη: ΣΤ' Δημοτικό Σχολείο: Απόστολος Βαρνάβας, Στρόβολος

Ημερομηνία: 30/04/2015

Δίκτυο Σχολείων ΕΔΕ: κ. Παναγιώτας Ρούσου-Μιχαηλίδου

Για τον σχεδιασμό και την οργάνωση της διδασκαλίας συνεργάστηκαν οι: Γεωργία Μαλλοτίδου (Εκπαιδευτικός) και Μαγδαληνή Μιχαήλ (Σύμβουλος Ελληνικών)

1. Συνοπτική παρουσίαση ανάπτυξης της ενότητας

1.1. Τι έχει προηγηθεί της διδασκαλίας:

Στο πλαίσιο της Ενότητας 10 του σχολικού εγχειριδίου της ΣΤ' τάξης (τεύχος β'), με τίτλο: «Ατυχήματα», μελετήσαμε κείμενα σχετικά με ατυχήματα, στα οποία εμπλέκονται μικρά παιδιά. Τα παιδιά κατέθεσαν το προσωπικό τους στίγμα, με βάση πραγματικές περιστάσεις επικοινωνίας. Συγκεκριμένα, κατά τη φετινή σχολική χρονιά είχαν σημειωθεί αρκετές περιπτώσεις τραυματισμών παιδιών στον σχολικό ή σε εξωσχολικό χώρο. Σε δύο περιπτώσεις είχαμε μετακίνηση τμήματος, στο οποίο φοιτούσαν παιδιά που τραυματίστηκαν, σε ισόγεια αίθουσα του σχολείου, για να διευκολυνθεί η πρόσβαση των τραυματιών στην τάξη. Με τη χρήση της ιδεοθύελλας και εμπνεόμενα από τον γενικό τίτλο της ενότητας, τα παιδιά οδηγήθηκαν στη διατύπωση ερωτημάτων που τα απασχολούν, αναφορικά με το θέμα των ατυχημάτων. Κατέληξαν στα παρακάτω ερωτήματα προς διερεύνηση:

- Πώς προκαλούνται τα ατυχήματα;
- Πώς μπορούν τα παιδιά να προστατευτούν από ενδεχόμενους κινδύνους;
- Ποιοι κίνδυνοι παραμονεύουν στο σχολικό περιβάλλον, σε σχέση με τα παιδιά;
- Ποιος μπορεί να ευθύνεται για την πρόκληση ενός ατυχήματος;

Επισημαίνεται ότι τα ερωτήματα είναι δυνατόν να εμπλουτιστούν περαιτέρω στη συνέχεια.

Παράλληλα, προέκυψε η ανάγκη να διερευνηθεί περαιτέρω το θέμα, εφόσον τα παιδιά δεν γνώριζαν επαρκή στοιχεία για αυτό, και τις επιμέρους πτυχές του (συχνότητα με την οποία παρουσιάζεται στον σχολικό χώρο, στο νησί μας, παγκοσμίως, αίτια, αντιμετώπιση κ.ά.). Τα παιδιά μελέτησαν κείμενα που περιλαμβάνονται στο σχολικό εγχειρίδιο και αφορούν στην ελληνική πραγματικότητα και κείμενα από το διαδίκτυο που αφορούν στην κυπριακή και στην παγκόσμια πραγματικότητα. Η ανάγκη διεξαγωγής έρευνας ανάμεσα στον μαθητικό πληθυσμό του σχολείου προέκυψε έπειτα από την παραδοχή των παιδιών για τη συχνότητα που συμβαίνουν τα ατυχήματα στο σχολείο και την άγνοιά τους για τις επιμέρους πτυχές του θέματος. Έγινε ομαδική χαρτογράφηση με θέμα τα ατυχήματα (είδη ατυχημάτων, αίτια, υπαίτιοι, κατάληξη, πρόληψη, χώρος όπου συμβαίνουν). Η ενασχόληση με τη χαρτογράφηση εννοιών παρείχε στα παιδιά την ευκαιρία να ασχοληθούν με τα σημασιολογικά φαινόμενα της υπερωνυμίας και της υπωνυμίας (ατυχήματα > παιδικά, εργατικά κ.λπ.). Με βάση τη χαρτογράφηση, τα παιδιά διατύπωσαν τις ερωτήσεις που θα περιελάμβανε το ερωτηματολόγιό τους. Έγινε συζήτηση

σχετικά με τη διεξαγωγή της έρευνας, η οποία, μεταξύ άλλων, περιελάμβανε: επεξήγηση της έννοιας «έρευνα», αναφορά στη χρησιμότητά της στη ζωή μας και παρουσίαση των βασικών της στοιχείων και σταδίων. Οι μαθητές αποφάσισαν για το θέμα της έρευνας, το δείγμα, τα τμήματα που θα συνεργαστούν για τη διεξαγωγή της και τον τρόπο καταγραφής των αποτελεσμάτων. Ακολούθησε η καταγραφή αποτελεσμάτων, η εξαγωγή συμπερασμάτων (γραφικές παραστάσεις, στατιστικοί πίνακες) και η παρουσίαση της έρευνας σε όλα τα παιδιά του σχολείου. Παράλληλα, πήραν συνέντευξη από τον διευθυντή και τους εκπαιδευτικούς που είναι υπεύθυνοι για την παροχή Πρώτων Βοηθειών στον σχολικό χώρο. Συμμετείχαν, επίσης, σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα που διοργανώνεται στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής της Αστυνομίας Κύπρου και παρακολούθησαν διάλεξη από τον Αστυνομικό της Γειτονιάς με θέμα την προστασία από τις κροτίδες.

Επιλέχθηκαν τα ακόλουθα κείμενα για επεξεργασία, τα οποία έδιναν απαντήσεις στα ερωτήματα που τέθηκαν και είναι τα εξής:

- «Η ιστορία του Ζάχου που χαζεύει» (Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα, Τεύχος β΄, σ. 61)
- «Δρόμο παίρνω... δρόμο αφήνω» (Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα, Τεύχος β΄, σ. 68 - 70)
- «Οικιακές... παγίδες για παιδιά: Στους χώρους του σπιτιού γίνονται τα περισσότερα ατυχήματα.» (Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα, Τεύχος β΄, σ. 73)
- Γελοιογραφίες σχετικές με ατυχήματα, <https://www.jantoo.com> (keyword search: accident)
- Πρόληψη παιδικών ατυχημάτων, <http://www.cysha.org.cy/>
- Μάστιγα τα παιδικά ατυχήματα, www.sigmalive.com/archive/simerini/news/social/83063
- Ταινίες μικρού μήκους σχετικές με το θέμα (Σκύλος σώζει ανάπηρη γυναίκα: https://www.youtube.com/watch?v=ih5_TtHMSsk, Σειρά ταινιών με τίτλο «Παιδικά ατυχήματα»: www.youtube.com/watch?v=umvidnKqms4&list=PLVZpCkWTEKR0saySsKigb_gIT0jezXgvo).

Κατά τη διάρκεια της προαναφερθείσας πορείας συνοικοδομήθηκε το λεξιλόγιο της ενότητας, ώστε τα παιδιά να γνωρίσουν κάποιες βασικές έννοιες, τις οποίες συνάντησαν στα υπό διαπραγμάτευση κείμενα (και στις συζητήσεις στην τάξη). Το υλικό που ετοιμάστηκε από τα παιδιά (χαρτογράφηση εννοιών, αποτελέσματα έρευνας, προβληματισμοί, λεξιλόγιο ενότητας) αναρτήθηκε σε πινακίδα της τάξης.

1.2 Δείκτες Επιτυχίας – Επάρκειας:

Κατανόηση Γραπτού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Τοποθετούν ένα κείμενο σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
1.1. Συνθέτουν πληροφορίες που δηλώνονται ρητά ή και υπόρρητα στο κείμενο και τις παρουσιάζουν συνοπτικά, με στοιχεία προσωπικής θέσης	1.1.1. Λέξεις, φράσεις, προτάσεις που δηλώνουν ρητά ή και υπόρρητα πληροφορίες (π.χ., θέμα, πρόβλημα, συναισθήματα ηρώων, κ.λπ.) 1.1.2. Γλωσσικά στοιχεία (π.χ., σύμπτυξη του περιεχομένου του αποσπάσματος σε μία θεματική πρόταση, λεζάντα) ή και μη γλωσσικά στοιχεία (π.χ., εικόνα, σκίτσο) 1.1.3. Προσωπικά κριτήρια για την επιλογή πληροφοριών και αιτιολόγηση με στοιχεία προσωπικής θέσης (π.χ., εντοπισμός και τεκμηρίωση συναισθημάτων ηρώων, προσωπική άποψη σε σχέση με τα συναισθήματα των ηρώων, απόδοση με διαφορετικούς τρόπους - παγωμένη εικόνα, κίνηση, παντομίμα κ.λπ.)
1.3. Επεξηγούν τεκμηριωμένα πώς κείμενα και τρόποι παρουσίασης ανθρώπων και πολιτισμών συνδέονται με ιστορικά, πολιτισμικά, κοινωνικά πλαίσια	1.3.1. Σχέση κειμένου με συγκεκριμένη θεματολογία ή και προβληματισμό που αφορούν σε ζητήματα παγκόσμιου ενδιαφέροντος (π.χ., ατυχήματα) 1.3.4. Ομοιότητες και διαφορές μεταξύ κειμένων ίδιου ή και διαφορετικού τύπου, που εντάσσονται σε ίδια ή και διαφορετικά επικοινωνιακά και κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια (αφηγηματικό κείμενο – άρθρο – βίντεο)
1.4. Αξιοποιούν στρατηγικές κατανόησης για εξαγωγή συμπερασμάτων, σε σχέση με τον τρόπο που παρουσιάζεται ένα θέμα	1.4.1. Αιτιολογημένες προβλέψεις και εξαγωγή συμπερασμάτων, για το είδος, το περιεχόμενο και την οπτική του συγγραφέα, μέσα από σύνθεση πληροφοριών και κριτική διερεύνηση (π.χ., μέσω διατύπωσης ερωτημάτων) για το περιεχόμενο κειμένου, με βάση στοιχεία όπως: εικόνα, τίτλος, είδος κειμένου, συγγραφέας, σκοπός, επικοινωνιακό και κοινωνιοπολιτισμικό πλαίσιο 1.4.2. Σημειώσεις εντός και εκτός κειμένου, αυτόνομα (όπως και όποτε κρίνεται απαραίτητο από τον μαθητή)
2. Αναγνωρίζουν τον τρόπο που οργανώνεται και λειτουργεί ο λόγος σε επίπεδο κειμένου, πρότασης, λέξης	
2.2. Αναγνωρίζουν και αναφέρουν το είδος κειμένου, με βάση τις σχετικά σταθερές συμβάσεις του	2.2.1. Κείμενα, όπως: μυθοπλαστική αφήγηση, ρεαλιστική αφήγηση – άρθρο, βίντεο-ρεπορτάζ
2.3. Εντοπίζουν διαφοροποιήσεις ύφους εντός και μεταξύ κειμένων	2.3.1. Διαβαθμίσεις ύφους (τυπικές ή με βάση προσωπικά κριτήρια, όπως: ανεπίσημο, οικείο, φιλικό, χιουμοριστικό, επίσημο, επιστημονικό ύφος, π.χ., ποιο το ύφος του κειμένου, πώς πραγματώνεται γλωσσικά, γιατί συμβαίνει αυτό;)
2.4.2.1 Κατανοούν τη λειτουργία γλωσσικών στοιχείων αφήγησης σε μεικτά κείμενα	2.4.2.1.1. (ενδεικτικά) Περιγραφική (μυθοπλαστική και ρεαλιστική) αφήγηση (π.χ., συλλειτουργία περιγραφικών στοιχείων, όπως πρωτοπρόσωπη – τριτοπρόσωπη

2.4.2.2 Κατανοούν τη συμβολή μη γλωσσικών στοιχείων αφήγησης σε μεικτά κείμενα	αφήγηση, υποκοριστικά, επίθετα, ουσιαστικά συναισθημάτων, προσωποποίηση σε αφηγηματικό κείμενο για την ανάδειξη της οπτικής του συγγραφέα, π.χ., συναισθηματική φόρτιση, ταύτιση με ήρωα και πρόβλημα, συγκίνηση, ευαισθητοποίηση κ.λπ.)
2.4.2.3. Αναγνωρίζουν συμβάσεις που αφορούν στη δομή αφηγήσεων σε μεικτά κείμενα	2.4.2.2.1. (Κινούμενη) εικόνα, σχέδιο, φωτογραφία, κ.λπ. 2.4.2.3.1. (ενδεικτικά) Περιγραφική αφήγηση (π.χ., δομή και συστατικά στοιχεία μυθοπλαστικής και ρεαλιστικής αφήγησης - άρθρου)
3. Αξιολογούν και κρίνουν ένα κείμενο ως προς τη λειτουργία και το περιεχόμενό του	
3.1. Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα ενός κειμένου, συνδέοντάς την με τρόπους αναπαράστασης ανθρώπων και πολιτισμών σε διαφορετικά ιστορικά, πολιτισμικά, κοινωνικά πλαίσια	3.1.1. Μέσα παρουσίασης περιεχομένου (γλώσσα, ύφος, οργάνωση κειμένου, εικόνες, πίνακες, διαγράμματα, μορφοποίηση) και σχέση με τον τρόπο που αναπαριστούν σχέσεις, ταυτότητες, αξίες (π.χ., αξιολόγηση διαφορετικών οπτικών θέασης του θέματος, οπτική γάτας – γείτονα – άλλων, κ.λπ.)

Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Τοποθετούν το παραγόμενο κείμενο σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
1.1. Καθορίζουν συγκεκριμένη ανάγκη για επικοινωνία και δράση, που σχετίζονται με ζητήματα παγκόσμιου ενδιαφέροντος	1.1.1. Προβληματισμοί, (π.χ., αίτια και τρόποι αντιμετώπισης ατυχημάτων), ως θεματικά πλαίσια για παραγωγή κειμένου
2. Οργανώνουν τον λόγο σε κείμενο	
2.3.2.1. Αξιοποιούν με λειτουργικό τρόπο γλωσσικά στοιχεία αφήγησης σε μεικτά κείμενα	2.3.2.1.1. (ενδεικτικά) Περιγραφική αφήγηση (π.χ., παρελθοντικοί χρόνοι ή ιστορικός ενεστώτας, συλλειτουργία περιγραφικών στοιχείων, όπως υποκοριστικά, επίθετα, ουσιαστικά συναισθημάτων, προσωποποίηση σε αφηγηματικό κείμενο για την ανάδειξη της οπτικής του συγγραφέα, π.χ., συναισθηματική φόρτιση, ταύτιση με ήρωα και πρόβλημα, συγκίνηση, ευαισθητοποίηση κ.λπ.)
2.3.2.3. Αξιοποιούν συμβάσεις που αφορούν στη δομή αφηγήσεων σε μεικτά κείμενα	2.3.2.3.1. (ενδεικτικά) Περιγραφική αφήγηση (π.χ., βουνό της αφήγησης και εμπλουτισμός με περιγραφικά στοιχεία απόδοσης σκηνικού-χαρακτήρων, κ.λπ.)
3. Αξιολογούν το παραχθέν κείμενο ως προς τη λειτουργία και το περιεχόμενό του	
3.2. Μετασχηματίζουν το περιεχόμενο και μορφή ενός κειμένου, με βάση δοσμένα ή προσωπικά κριτήρια που εστιάζουν στη συνάφεια με επικοινωνιακό και κοινωνιοπολιτισμικό πλαίσιο και την ανάδειξη της προσωπικής τους θέσης	3.2.1 Βελτιώσεις περιεχομένου μέσω π.χ., πρόσθεσης, αφαίρεσης, αντικατάστασης, μετακίνησης, εναλλαγής γλωσσικών στοιχείων πρότασης (π.χ., ουσιαστικών, επιθέτων, επιρρημάτων, συνδέσμων, δεικτών συνοχής) και προτάσεων κειμένου

Κατανόηση - Παραγωγή Προφορικού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. 1. Κατανοούν και παράγουν προφορικό λόγο τοποθετώντας τον σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
<p>1.2. Αξιολογούν ρητά και υπόρρητα νοήματα</p> <p>1.4. Αξιοποιούν στρατηγικές κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου, για εξαγωγή και παρουσίαση συμπερασμάτων, σε σχέση με τον τρόπο που παρουσιάζεται ένα θέμα (στο υπό παρακολούθηση βίντεο)</p>	<p>1.2.1. Λέξεις, φράσεις, προτάσεις που δηλώνουν ρητά ή και υπόρρητα πληροφορίες (π.χ., θέμα, πρόβλημα, γνωρίσματα χαρακτήρων, εξέλιξη και κατάληξη γεγονότων, αιτία - αποτέλεσμα, δράση - συνέπεια, κίνητρα, προθέσεις, σκοπιμότητες, επεξηγήσεις, συναισθήματα, κρίσεις, τεκμήρια) στα υπό ακρόαση και παρακολούθηση κείμενα</p> <p>1.4.3. Σχεδιασμός συνεχών προφορικών κειμένων, με χρήση οπτικών και άλλων στηριγμάτων (π.χ., αλυσίδα ιστορίας - παραγωγή και παρουσίαση προφορικών αφηγήσεων με βάση εικόνες, λέξεις κλειδιά ως πρόβλεψη του περιεχομένου του κειμένου)</p> <p>1.4.4. Αξιοποίηση μη γλωσσικών μέσων (π.χ., παγωμένη εικόνα, σκίτσο κ.λπ.) και χρήση πηγών για την κατανόηση, παρουσίαση και αξιολόγηση ενός θέματος, με στόχο την ενίσχυση ή διαφοροποίηση μίας άποψης ή και θέσης (π.χ., παρουσίαση συναισθημάτων ηρώων)</p>
2. Αναγνωρίζουν τον τρόπο που οργανώνεται και λειτουργεί ο προφορικός λόγος σε επίπεδο κειμένου, πρότασης, λέξης	
<p>2.2. Αναγνωρίζουν και καθορίζουν είδη προφορικών κειμένων, με βάση τις σχετικά σταθερές συμβάσεις τους</p>	<p>2.2.1. Κείμενα, όπως: μυθοπλαστική αφήγηση (υπό ακρόαση κείμενο), ρεπορτάζ – ρεαλιστική πολυτροπική αφήγηση (υπό παρακολούθηση βίντεο)</p>
3. Αξιολογούν και κρίνουν προφορικό λόγο ως προς τη λειτουργία και το περιεχόμενό του	
<p>3.2. Αξιολογούν τον τρόπο που εναλλακτικές αναπαραστάσεις ενός θέματος επηρεάζουν διαφορετικά ακροατήρια και διαφορετικές συνομιλίες</p>	<p>3.2.1. Γλωσσικά, παραγλωσσικά και εξωγλωσσικά στοιχεία (π.χ., υπερβολές, μεταφορές, επιτονισμός, ρυθμός, παύσεις, κινήσεις σώματος, μορφασμοί προσώπου) που συμβάλλουν στη διαμόρφωση ιδεών και αξιών σε σχέση με διαφορετικές κοινωνικές ομάδες (π.χ., πώς το υπό παρακολούθηση βίντεο επηρεάζει αντιλήψεις σε σχέση με τα ζώα, κ.λπ.)</p>

1.3 Τι προγραμματίζεται να γίνει στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διδασκαλίας (χρονική διαδοχή ενεργειών εκπαιδευτικού-παιδιών, παράμετροι εστίασης της διδασκαλίας, δραστηριότητες κ.λπ.):

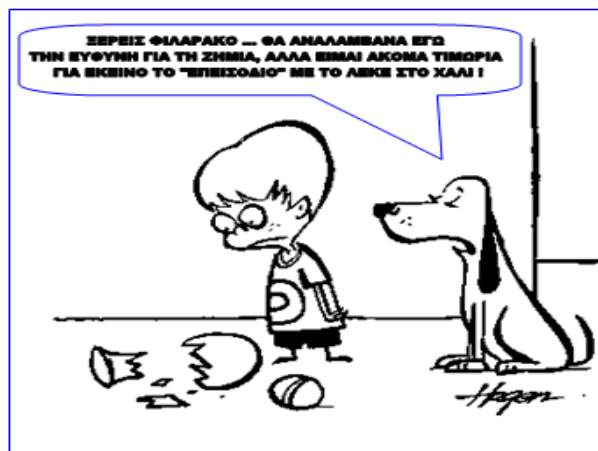
Τα παιδιά παρουσιάζουν την πινακίδα, στην οποία τοποθέτησαν διάφορα οπτικά στοιχεία σχετικά με τη θεματική ενότητα με την οποία ασχολούνται. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται οι προβληματισμοί, οι οποίοι διερευνώνται στην ενότητα αυτή, ο εννοιολογικός χάρτης και τα κείμενα που μελέτησαν. Γίνεται ακόμα αναφορά στα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποίησαν (σημειώνεται ότι ο εννοιολογικός χάρτης περιλαμβάνει την υπερώνυμη έννοια «ατυχήματα» και τις υπώνυμες έννοιες: «παιδικά ατυχήματα», «εργατικά ατυχήματα», «οδικά ατυχήματα» κ.ά., καθώς και τα κειμενικά είδη τα οποία μελέτησαν).

Τα παιδιά μελετούν μια γελοιογραφία σχετική με το θέμα. Η γελοιογραφία αποτελεί τη γλωσσική γέφυρα που θα οδηγήσει τα παιδιά στο κείμενο που θα επεξεργαστούν. Μελετούν τη γελοιογραφία και συζητούν στην ομάδα τους για τη λέξη που πιθανόν να αποτελεί τη γέφυρα («ευθύνη», «απροσεξία», «υπευθυνότητα», «ζημιά», «συνέπειες» κ.ά.). Γίνεται αναφορά στα στοιχεία της γελοιογραφίας (λεζάντα, σκίτσο) και εντοπισμός του σχήματος λόγου (προσωποποίηση). Τα παιδιά τοποθετούν τη γελοιογραφία και τις «λέξεις-γέφυρα» στον εννοιολογικό χάρτη και αιτιολογούν τη θέση τους.

Τα παιδιά μελετούν, σε ζευγάρια, καρτέλες με φράσεις ή προτάσεις από το κείμενο που θα επεξεργαστούν στη συνέχεια και καλούνται να προβλέψουν την ιστορία. Οι δηλώσεις προβάλλονται στον βιντεοπροβολέα με τη χρονική σειρά που εμφανίζονται στο κείμενο (αλυσίδα της ιστορίας). Κοινοποιούνται οι προβλέψεις των παιδιών (έκφωνη σκέψη με τη χρήση υποθέσεων, προβλέψεων, συσχετισμών) και ακολουθεί συζήτηση, αναδόμηση της ιστορίας.

Γίνεται ακρόαση του ηχογραφημένου κειμένου και ακολουθεί σύγκριση, επαλήθευση ή διάψευση, των προβλέψεών τους με βάση το περιεχόμενό του.

Τα παιδιά μελετούν στις ομάδες τους το κείμενο και καλούνται να εντοπίσουν: **3** έντονα συναισθήματα που ένιωσαν οι πρωταγωνιστές της ιστορίας, **2** ερωτήματα που τα απασχολούν ακόμη και θα ήθελαν να διερευνηθούν περισσότερο, **1** ήρωα. Τα παιδιά χρησιμοποιούν προσυμφωνημένα σύμβολα για να σηματοδοτήσουν και να κωδικοποιήσουν την ανάγνωση. Η κάθε ομάδα ανακοινώνει στην ολομέλεια τα στοιχεία που έχει εντοπίσει και ακολουθεί συζήτηση για το περιεχόμενο του κειμένου.

→ Συναισθήματα

→ Ερωτήματα που με απασχολούν ακόμη

→ Ήρωας

Μοιράζονται στις ομάδες αποσπάσματα από το κείμενο. Κάθε ομάδα καλείται να μελετήσει το απόσπασμα που της αναλογεί, να δημιουργήσει μια θεματική πρόταση και να την αποδώσει με εικόνα ή σκίτσο. Η εικόνα ή το σκίτσο και η θεματική πρόταση κάθε ομάδας, αφού παρουσιαστούν στην ολομέλεια, τοποθετούνται στον πίνακα. Τα παιδιά καλούνται να επιλέξουν ανάμεσα σε τέσσερις οργανωτές (τρένο-γραμμή της αφήγησης, βουνό της αφήγησης, διάγραμμα ροής-ακολουθίας, διάγραμμα αιτίας-αποτελέσματος), αυτόν που απεικονίζει καλύτερα, σύμφωνα με την άποψή τους, την αναπτυσσόμενη πλοκή του αφηγηματικού κειμένου. Τα παιδιά δικαιολογούν την επιλογή τους. Με βάση την εικόνα ή το σκίτσο που δημιούργησαν, ζητείται από τα παιδιά να σκεφτούν ένα συναίσθημα που βίωσε η πρωταγωνίστρια της ιστορίας και να το αποδώσουν με θεατρική σύμβαση (παγωμένη εικόνα, κίνηση, παντομίμα). Οι υπόλοιπες ομάδες προσπαθούν να μαντέψουν ποιο συναίσθημα εκφράζει η ομάδα που παρουσιάζει.

Επαναφέρονται τα βασικά στοιχεία του άρθρου που επεξεργάστηκαν την προηγούμενη ημέρα («Γάτα σώζει αγόρι από του σκύλου τα δόντια!»). Χρησιμοποιούν τον οργανωτή σύγκρισης (βέννιο διάγραμμα) για να συγκρίνουν το άρθρο και το αφηγηματικό κείμενο που μελέτησαν. Κατά τη σύγκριση-αντιπαραβολή, και, κατά συνέπεια, τη συνεξέταση των κειμένων, τα παιδιά εργάζονται στην ομάδα, χρησιμοποιούν τον πίνακα συνεξέτασης κειμένων και εντοπίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές τους, όσον αφορά στη γλώσσα, στους σημειωτικούς τρόπους και στις συμβάσεις των κειμένων. Ειδικότερα, τα παιδιά ασχολούνται με τον τίτλο, την εικόνα, το θέμα, τον συγγραφέα, το είδος του κειμένου, το ύφος, τις γλωσσικές επιλογές, τον τύπο αφήγησης/γραφής (πρωτοπρόσωπη / τριτοπρόσωπη), τα εκφραστικά μέσα, τον σκοπό του συγγραφέα και κατά πόσον αυτός επιτεύχθηκε, τους αποδέκτες, την οπτική του συγγραφέα, κ.λπ. Κατά τη συνεξέταση των κειμένων θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη διερεύνηση της γλώσσας των κειμένων (λειτουργική γραμματική) και αναμένεται πως οι μαθητές/τριες θα εντοπίσουν τα γραμματοσυντακτικά στοιχεία που δομούν τα δύο κείμενα. Η κάθε ομάδα ανακοινώνει στην ολομέλεια τα στοιχεία που εντόπισε.

Τα παιδιά **παρακολουθούν ένα βίντεο με θέμα:** «Γάτα σώζει παιδί από επίθεση σκύλου» και εκφράζουν τις πρώτες τους σκέψεις. Η εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να συγκρίνουν το βίντεο με το άρθρο που μελέτησαν («Γάτα σώζει αγόρι από του σκύλου τα δόντια!»).

Τα παιδιά εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις και τα συναισθήματά τους, με βάση όσα αποκόμισαν από το παρόν μάθημα. Παρουσιάζεται στον πίνακα μια εικόνα αποσκευής και ζητείται από τα παιδιά να γράψουν σε μια καρτέλα, ποιο ήταν το σημαντικότερο πράγμα που θα έπαιρναν μαζί τους, με βάση το σημερινό «ταξίδι» που πραγματοποίησαν. Τα παιδιά διαβάζουν την καρτέλα που έγραψαν και την τοποθετούν στην εικόνα της αποσκευής.

1.2. Τι προγραμματίζεται να ακολουθήσει μετά τη διδασκαλία:

Τα παιδιά δημιουργούν μια ιστορία με βάση τα γλωσσικά εργαλεία και τα χαρακτηριστικά της αφήγησης που μελέτησαν στο μάθημα. Ενθαρρύνονται να χρησιμοποιήσουν τα δομικά στοιχεία του αφηγηματικού κειμένου και τη διαγραμματική απεικόνιση του βουνού της αφήγησης, για να οργανώσουν την πλοκή της ιστορίας τους. Υπενθυμίζονται τα εκφραστικά μέσα και η λειτουργική γραμματική που χρησιμοποιεί ένας αφηγηματικός συγγραφέας (χρήση επιθέτων, παρελθοντικοί χρόνοι κ.ά.). Συγκεκριμένα, δίδονται στα παιδιά τα παρακάτω πιθανά σενάρια: Ο ήρωας της ιστορίας έχει μπλέξει σε μεγάλες περιπέτειες (π.χ. κλείστηκε στο ασανσέρ μαζί με άλλα άτομα ή έχει να αντιμετωπίσει κλέφτες που ήρθαν να αρπάξουν την τσάντα της μαμάς κ.ά.). Αναλαμβάνει λοιπόν δράση, παίρνει την κατάσταση στα χέρια του και αντιμετωπίζει το πρόβλημα. Όμως, η ταυτότητα του ήρωα δεν αποκαλύπτεται από την αρχή της αφήγησης...

2. Διδακτικό Υλικό (π.χ., κείμενα, ασκήσεις από σχολικά εγχειρίδια και συμπληρωματικό υλικό):

- «Με λένε Σόνια» (Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα, Τεύχος β', σελ. 62 - 64).
- Γελοιογραφία σχετική με τα ατυχήματα, <https://www.jantoo.com> (keyword search: accident).
- Ταινίες μικρού μήκους σχετικές με το θέμα:
«Με λένε Σόνια», <https://www.youtube.com/watch?v=oWTSOSsfYM8>
«Γάτα σώζει παιδί από επίθεση σκύλου», <https://www.youtube.com/watch?v=RmXWH9obSQE>
- «Γάτα σώζει αγόρι από του σκύλου τα δόντια!», άρθρο από την ηλεκτρονική εφημερίδα «Καθημερινή», <http://www.kathimerini.gr/767292/gallery/multimedia/video/hpa-gata-swzei-agori-aro-toy-skyloy-ta-dontia-vinteo>